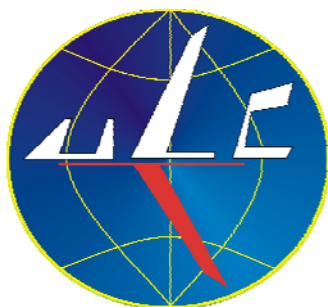

Urząd Lotnictwa Cywilnego

Działalność portów lotniczych na świecie w 2005 roku

Opracowanie:

Jerzy Liwiński

Ośrodek Informacji Naukowej,
Technicznej i Ekonomicznej

1. Działalność portów lotniczych w 2005 roku.

Z opublikowanego wstępnego raportu organizacji Airports Council International ACI (zrzeszającej 567 największych portów oraz władze 1650 portów w 176 krajach i regionach) wynika, że 2005 roku w portach lotniczych na świecie odprawionych zostało 4015 mln pasażerów i 78,7 mln ton ładunków, a samoloty komunikacyjne wykonały 69,4 mln operacji startów i lądowania. W stosunku do wyników roku poprzedniego liczba pasażerów zwiększyła się o 6,3 %, a ładunków o 2,5 %. Największą dynamikę wzrostu osiągnęły porty leżące w Ameryce Południowej / Karaibach (odpowiednio 10,4 % i 1,2 %) i Bliskiego Wschodu (9,5 % i 7,9 %).

1.1. Ranking portów świata

Ranking dziesięciu największych portów przedstawiają się następująco:

- liczba pasażerów: Atlanta – 85,7 mln pas., Chicago O'Hare – 76,5 mln, Londyn Heathrow – 67,9 mln, Tokio Narita – 63,3 mln, Los Angeles – 61,5 mln, Dallas /Fort Worth – 59,1 mln, Paryż Ch. de Gaulle – 53,7 mln, Frankfurt – 52,2 mln, Las Vegas – 44,3 mln.
- tonaż ładunków: Memphis – 3,6 mln ton, Hong Kong – 3,4 mln, Anchorage – 2,6 mln, Tokio Narita – 2,3 mln, Seul – 2,1 mln, Frankfurt – 2,0 mln, Los Angeles – 1,9 mln, Szanghaj – 1,9 mln, Singapur – 1,8 mln i Louisville – 1,8 mln;
- liczba operacji startów i lądowań: Atlanta – 980 tys., Chicago O'Hare – 972 tys., Dallas /Fort Worth – 712 tys., Los Angeles – 651 tys., Las Vegas – 605 tys., Houston – 563 tys., Denver – 559 tys., Phoenix – 555 tys. Filadelfia – 536 tys. i Minneapolis – 532 tys.

W rankingu trzydziestu największych portów, pod względem liczby obsłużonych pasażerów, osiemnaści znajduje się na kontynencie amerykańskim, a po sześć jest w Europie i w Azji/Pacyfiku. Natomiast pod względem wielkości ładunków, dwanaście znajduje się w Ameryce, jedenaście w Azji / Pacyfiku, sześć w Europie i jeden na Bliskim Wschodzie. Wśród czołowej 30-tki tylko w jednym przypadku – amerykańskiego portu Dallas / Fort Worth – nastąpił niewielki spadek liczby pasażerów (o 0,6%). Pozostałe odnotowały kilkuprocentowy wzrost. Liderem zmian był Beijing (Pekin), w którym liczba pasażerów zwiększyła się o 6 mln (tj. o 17,5%).

W 2005 roku największą dynamikę rocznego wzrostu osiągnęły wśród portów:

- powyżej 20 mln pas. (*do 60 miejsca w rankingu*): Istambuł - 21,6 % i Salt Lake City 21,1%;
- od 10 do 20 mln pas. (*miejsca od 61 do 110*): Sao Paulo Congonhas - 26,0%, Delhi Indira Gandhi - 23,6 % i Chengdu Shuangliu - 23,2 %

- od 7 do 10 mln pas. (*miejsca od 111 do 150*): Rio de Janeiro - 40,7 %, chiński Hangzhou - 27,7% i Budapeszt - 24,9 %.

Tabela 1: 2005 rok. Ranking największych portów lotniczych (przewozy pasażerskie)

L.p.	Port lotniczy	Kod portu	Ilość pasażerów (w tys.)	Zmiana roczna	Dzienna ilość operacji
1	Atlanta – Hartsfield Int., USA	ATL	85.907	2,8 %	2685
2	Chicago - O'Hare International, USA	ORD	76510	1,3 %	2664
3	Londyn – Heathrow, Wielka Brytania	LHR	67.915	0,8 %	1310
4	Tokio – Haneda, Japonia	HND	63.282	1,6 %	905
5	Los Angeles – International, USA	LAX	61.485	1,3 %	1782
6	Dallas / Fort Worth – International, USA	DFW	59.064	-0,6 %	1950
7	Paryż - Charles de Gaulle, Francja	CDG	53.756	4,9 %	1430
8	Frankfurt – International, Niemcy	FRA	52.219	2,2 %	1340
9	Las Vegas – McCarran, USA	LAS	44.280	6,8 %	1657
10	Amsterdam – Schiphol, Holandia	AMS	44.163	3,8 %	1150
11	Denver – International, USA	DEN	43.307	2,2 %	1530
12	Madryt – Barajas, Hiszpania	MAD	41.940	8,4 %	1140
13	Phoenix – Sky Harbor, USA	PNX	41.204	4,3 %	1520
14	Beijing – Capital, Chiny	PEK	40.989	17,5 %	1020
15	Nowy Jork – JFK, USA	JFK	40.584	8,2 %	875
16	Hong Kong – Chek Lap Kok, Chiny	HKG	40.282	9,7 %	660
17	Houston – George Bush, USA	IAH	39.714	8,8 %	1542
18	Bangkok – International, Tajlandia	BKK	38.985	2,7 %	720
19	Minneapolis – International, USA	MSP	37.564	2,3 %	1460
20	Detroit – Wayne Country, USA	DTW	36.375	3,4 %	1430
21	Orlando – International, USA	MCO	33.907	8,4 %	1250
22	San Francisco – International, USA	SFO	33.581	2,6 %	845
23	Newark – Liberty International, USA	EWR	33.034	3,6 %	1195
24	Londyn – Gatwick, Wielka Brytania	LGW	32.784	4,2 %	590
25	Singapur – Changi, Singapur	SIN	32.431	6,8 %	535

26	Tokio – Narita, Japonia	NRT	31.525	1,5 %	845
27	Filadelfia – International, USA	PHL	31.503	2,8 %	1465
28	Miami – International, USA	MIA	31.008	1,9 %	1000
29	Toronto – Lester B Pearson, Kanada	YYZ	29.915	4,6 %	1120
30	Seattle / Tacoma – International, USA	SEA	29.289	1,7 %	1010
32	Rzym – Fiumicino, Włochy	FCO	28.620	2,0 %	840
33	Monachium – Franz J. Strauss, Niemcy	MUC	28.619	6,7 %	1090
35	Barcelona – El Prat, Hiszpania	BCN	27.121	10,5 %	860
41	Paryż – Orly, Francja	ORY	24.857	3,3 %	630
48	Manchester – International, W. Brytania	MAN	22.730	6,5 %	515
51	Londyn – Stansted, Wielka Brytania	STN	22.018	5,3 %	505
53	Palma - Mallorca, Hiszpania	PMI	21.237	4,0 %	420
56	Istanbul – Ataturk, Turcja	IST	21.130	21,6 %	490
58	Kopenhaga- Kastrup, Dania	CPH	19.908	5,0 %	670
59	Milan – Malpensa, Włochy	MLP	19.619	7,7 %	635
66	Dublin, Irlandia	DUB	18.450	8,1 %	470
65	Zurich – Unique Zurich, Szwajcaria	ZRH	17.849	3,7 %	585
71	Sztokholm – Arlanda, Szwecja	ARN	17.241	5,4 %	630
78	Bruksela – National, Belgia	BRU	16.171	3,4 %	550
79	Antalia - International	AYT	15.980	16,0 %	100
80	Oslo – Gardermoen, Norwegia	OSL	15.896	6,9 %	605
81	Wiedeń – International, Austria	VIE	15.859	7,3 %	650
84	Dusseldorf – Rhein Ruhr, Niemcy	DUS	15.511	1,7 %	565
88	Ateny – Eleftherios Venizelos, Grecja	ATH	14.267	4,6 %	460
89	Moskwa – Domodedowo, Rosja	DME	13.975	15,5 %	270
95	Malaga, Hiszpania	AGP	12.649	5,2 %	285
90	Moskwa – Szeremetiewo, Rosja	SVO	12.150	-5,6 %	370
99	Berlin – Tegel, Niemcy	TXL	11.533	4,4 %	370
150	Warszawa im. Fryderyka Chopina	WAW	7.072	16,2 %	329
....	Kraków im Jana Pawła II	KRK	1.564	94,8 %	60
....	Katowice	KTW	1.084	86,8 %	31

Tabela 2: 2005 rok. Ranking największych portów lotniczych (obsługa ładunków)

Ran king	Port lotniczy	Kod portu	Tonaż ładunków (tys. ton)	Zmiana roczna
1	Memphis Int., USA	MEM	3598,5	1,2 %
2	Hong Kong , Chiny	HKG	3437,0	10,1 %
3	Anchorage Int., USA	ANC	2609,5	9,7 %
3	Tokio Narita, Japonia	NRT	2290,3	-3,5 %
5	Seoul Inchoen, Korea Płd	ICN	2149,9	0,8 %
6	Frankfurt, Niemcy	FRA	1963,1	6,7 %
7	Los Angeles Int., USA	LAX	1928,9	1,4 %
8	Shanghaj Pu Dong, Chiny	PVG	1856,3	13,7 %
9	Singapur Changi, Singapur	SIN	1854,6	3,3 %
10	Louisville Int., USA	SDF	1814,7	4,3 %
11	Paryż Ch. de Gaule, Francja	CDG	1770,9	8,2 %
12	Miami, USA	MIA	1761,9	-1,0 %
13	Taipei Chiang Kai Shek, Tajwan	TPE	1705,3	0,3 %
14	Nowy Jork JFK, USA	JFK	1649,0	-3,3 %
15	Chicago O`Hare, USA	ORD	1547,8	-1,3 %
16	Amsterdam Schiphol, Holandia	AMS	1495,9	2,0 %
17	Londyn Heathrow, Wielka Brytania	LHR	1389,6	-1,6 %
18	Dubaj Int., ZEA	DXB	1140,8	12,5 %
19	Bangkok Int., Tajlandia	BKK	1058,1	7,8 %
20	Indianapolis Int., USA	IND	1082,3	6,8 %
21	Newark Liberty, USA	EWB	957,4	-3,2 %
22	Osaka Kansai, Japonia	KIX	869,2	-0,7 %
23	Tokio Haneda, Japonia	HND	799,1	3,2 %
24	Beijing Capital, Chiny	PEK	782,1	17,0 %
25	Atlanta Hartsfield Int., USA	ATL	764,7	11,2 %
26	Guangzhou, Chiny	CAN	750,5	18,7 %
27	Luxemburg Int., Luxemburg	LUX	742,7	4,2 %
28	Dallas / Fort Worth Int., USA	DFW	720,6	-2,8 %
29	Bruksela National, Belgia	BRU	704,6	6,0 %
30	Oakland Int., USA	OAK	675,2	-0,1 %
.....	Warszawa im. Fryderyka Chopina	WAW	48,5	2,7 %

....	Katowice	KTW	5,6	11,5 %
------	----------	-----	-----	--------

Tabela 3: 2005 rok. Ranking największych portów lotniczych (operacje lotnicze startów i lądowania)

Ranking	Port lotniczy	Kod portu	Ilość operacji /tys/	Zmiana roczna
1	Atlanta Hartsfield Int., USA	ATL	980,4	1,6 %
2	Chicago O'Hare Int., USA	ORD	972,3	- 2,0 %
3	Dallas / Fort Worth Int., USA	DFW	711,9	- 11,2 %
4	Los Angeles International, USA	LAX	650,6	- 0,2 %
5	Las Vegas McCarran, USA	LAS	605,0	11,1 %
6	Houston George Bush, USA	IAH	562,9	8,8 %
7	Denver International, USA	DEN	559,1	0 %
8	Phoenix Sky Harbor, USA	PNX	555,2	1,6 %
9	Filadelfia International, USA	PHL	535,6	10,2 %
10	Minneapolis International, USA	MSP	532,2	- 1,6 %
11	Paryż Charles de Gaulle, Francja	CDG	522,6	- 0,1 %
12	Detroit Wayne Country, USA	DTW	521,9	0 %
13	Charlotte Douglas, USA	CLT	521,8	11,4 %
14	Waszyngton Dulles Int., USA	IAD	509,5	8,5 %
15	Cincinnati Northern Kentucky, USA	CVG	496,4	- 4,1 %
16	Frankfurt International, Niemcy	FRA	490,1	2,7 %
17	Londyn Heathrow, W. Brytania	LHR	477,9	0,4 %
18	Salt Lake City International, USA	SLC	455,5	10,6 %
19	Newark Liberty Int., USA	EWB	437,1	- 0,4 %
20	Amsterdam Schiphol, Holandia	AMS	420,6	0,5 %
21	Madryt Barajas, Hiszpania	MAD	415,7	3,5 %
22	Los Angeles Van Nuys, USA	VNY	411,3	-8,3 %
23	Toronto Lester B Pearson, Kanada	YYZ	409,6	1,5 %
24	Boston Logan International, USA	BOS	409,1	0,9 %
25	Nowy Jork La Guardia, USA	LGA	403,5	1,0 %
26	Monachium F. J. Strauss, Niemcy	MUC	398,8	4,1 %
27	Memphis Tennessee, USA	MEM	392,4	1,1 %
28	Miami International, USA	MIA	381,6	-4,8 %
29	Phoenix, USA	DVT	378,2	11,1 %
30	Long Beach, USA	LBG	353,0	4,1 %

....	Warszawa im. F. Chopina	WAW	120,3	16,2 %
....	Kraków im. Jana Pawła II	KRK	21,9	53,3 %

1.2. Ranking regionów świata

Największy udział w światowym rynku mają porty **Ameryki Północnej**. W ubiegłym roku zostało w nich odprawionych 1480 mln pasażerów (36,9 % światowej liczby) i 29,9 mln ton ładunków (38,0 %), tj. więcej o 165 mln pas. i 2 mln ton.

Największymi portami w tym regionie, a zarazem i na świecie, są: Atlanta (86 mln pasażerów), Chicago (76 mln) i Los Angeles (61,5 mln), natomiast pod względem wielkości obsługowanego tonażu ładunków: Memphis (3,6 mln ton), Anchorage (2,6 mln ton) i Los Angeles (1,9 mln ton). Realizacja przewozów pasażerskich i ładunków przełożyła się na potrzebę wykonania przez samoloty komunikacyjne dużej ilości operacji startów i lądowania, których na głównych lotniskach realizowanych jest rocznie po kilkaset tysięcy. Należy nadmienić, że w rankingu portów pod względem liczby wykonanych operacji dziesięć pierwszych miejsc na świecie zajmują porty amerykańskie, a 24 z nich jest w pierwszej trzdziestce.

W portach **Europy** odprawionych było 1230 mln pasażerów (tj. 30,6 % światowej liczby) i 15,5 mln ton ładunków (19,7 %). W ubiegłym roku nastąpił wzrost zarówno liczby pasażerów (7,3 %) jak i tonażu ładunków (2,5 %). Porty Londyn-Heathrow, Frankfurt, Paryż-Charles de Gaulle i Amsterdam-Schiphol to pierwsza dziesiątka największych portów świata. Natomiast pod względem wielkości obsługowanego tonażu ładunków (powyżej 1 mln ton) największymi portami są: Frankfurt, Paryż, Amsterdam i Londyn.

Z dużych portów europejskich najwyższą dynamikę rocznego wzrostu wynosząca powyżej 10 % osiągnęły: Istambuł, Barcelona - El Prat, Moskwa-Domodiedowo i turecki Antalya. Duże ilości pasażerów były odprawione w portach obsługujących ruch turystyczny na hiszpańskich wyspach Majorka (Palma de Mallorca - 21,2 mln pas.), Gran Canaria (Las Palmas - 9,8 mln) i Teneryfa (Teneryfa Sur Reina Sofia - 8,6 mln) oraz na riwierze tureckiej Antalya - 16 mln. Natomiast bardzo popularny wśród przewoźników niskokosztowych Londyn-Stansted obsłużył 22 mln (wzrost o 5,3 %), z tego 17,5 mln było pasażerami linii lotniczych Ryanair i easyJet.

W portach regionu **Azji i Pacyfiku** odprawionych było 850 mln pasażerów (tj. 21,2 % światowej liczby) i 25,0 mln ton ładunków (32,8%). Za ubiegły rok cechują się one wysoką dynamiką wzrostu liczby pasażerów (7,2 %), jak i ładunków (5,0 %). Największymi portami pod względem liczby obsługanych pasażerów są: Tokio-Haneda (63 mln), Beijing (Pekin) (41

mln.), Hong Kong (40 mln), Bangkok (39 mln pasażerów), natomiast pod względem tonażu ładunków: Hong Kong (3,4 mln ton), Tokio-Narita (2,3 mln ton) i Seoul (2,1 mln ton) i Szanghaj-Pu Dong (1,8 mln ton). Kolejny już rok z rzędu największą dynamikę wzrostu liczby pasażerów miały duże porty lotnicze Chin (powyżej 10 mln pasażerów), która wyniosła średnio 18 %.

W portach regionu **Ameryki Południowej / Karaibów** zostało odprawionych 250 mln pasażerów (tj. 6,2 % światowej liczby) i 3,6 mln ton ładunków (4,5 %). W ubiegłym roku wzrost liczby pasażerów wyniósł 10,4 %, a tonażu ładunków - 1,2 %. Największymi portami są: meksykański Mexico City Benito Juarez - 24 mln pas. oraz brazylijskie: Sao Paulo Congonhas - 17,2 mln i Sao Paulo Guarulhos - 16,8 mln. Największy w nich udział mieli przewoźnicy meksykańscy Aeromexico i Mexicana oraz brazylijscy VARIG i TAM Linhas Aereas, którzy realizują 60% całego ruchu.

W portach **Afryki** zostało odprawionych 110 mln pasażerów (tj. 2,7 % światowej liczby) i 1,4 mln ton ładunków (1,8 %). Wartości te są niewspółmiernie małe w stosunku do obszaru i ludności, która zamieszkuje na tym kontynencie (są na poziomie wyników osiąganych przez pojedyncze porty amerykańskie, np. Atlanta - 85 mln pasażerów, Memphis – 3,6 mln ton ładunku). W ubiegłym roku osiągnęły one jednak wysoką dynamikę wzrostu liczby obsługiwanych pasażerów (9,1 %) jak i ładunków (7,0 %). Największym portem w tym regionie jest południowoafrykański Johannesburg, którego głównym użytkownikiem jest narodowy przewoźnik South African Airways, realizujący 30% ruchu. W rankingu stu największych portów świata jest on jedynym przedstawicielem i zajmuje 83 miejsce (15,7 mln pas., 180 tys. operacji lotniczych).

W portach regionu **Bliskiego Wschodu** odprawionych było 95 mln pasażerów (tj. 2,4 % światowej liczby) i 3,3 mln ton ładunków (4,2%). Porty arabskie cechują się bardzo wysoką dynamiką rocznego wzrostu liczby pasażerów (9,5 %) jak i ładunków (7,9 %). Jest ona też najwyższa w świecie w pięcioletnim przedziale czasowym i odpowiednio wynosi 40 % i 23 %. Największymi w tym regionie portami są: Dubaj (24,8 mln pas.) oraz w Arabii Saudyjskiej Jeddah (13,3 mln) i Rijad (10,9 mln). Port Dubaj pełni w tym regionie rolę przesiadkowego „hubu” i jest bazowym dla największego i najbogatszego przewoźnika arabskiego Emirates.

Opracowanie:

Jerzy Liwiński – Ośrodek Informacji Naukowej, Technicznej i Ekonomicznej ULC

*** W przypadku korzystania z powyższych danych prosimy o podawanie źródła ich opracowania.**